

ÖZET

Din ve devlet arasındaki ilişkinin niteliği, öteden beri hem siyaset bilimcilerin hem de din adamlarının ilgisini çeken tartışmalı bir konu olmuştur. 21.yüzyılın ilk çeyreğinde, bu kadim tartışma özellikle İslam dünyasında 11 Eylül Saldırısı ve Arap Baharı'nın etkisiyle yeniden canlanmış bulunmaktadır. Tartışmaların odak noktasında İslamcılık ve demokrasi kavramları bulunmaktadır. Demokrasi kavramı ile İslam arasındaki ilişki nedir? Demokrasinin tarihi gelişim serüveninde halkın siyasi hayata katılımını sağlamak için üretilen başlıca araç olan siyasi partilerin İslamcı ideolojiyi benimsemiş ülkelerdeki fonksiyonunu incelemenin ön şartı bu soruya anlamlı bir cevap bulabilmektir. Bu çalışmamızın amacı da yeniden doğuşunu yaşayan bir ideoloji olan İslamcılığı tanımlamak, İslamcılığın türlerini ve genel ilkelerini tarafsız bir şekilde açıklamak, bu bağlamda İslam ve demokrasi arasındaki ilişkiyi tespit etmeye çalışmak, ardından İslamcı ideolojiyi benimsemiş ülkelerdeki siyasi partilerin konumunu hukuki düzenlemeler üzerinden değerlendirmektir. Sonuç olarak, İslamcılığın fikri kökleri İslam'a yayılmış ve bozuk olan mevcut düzenlerin ancak İslami prensiplere göre şekillendirilmesiyle ideal düzenin sağlanacağı iddiasındaki bir modern dönem ideolojisi olduğu belirlenmiştir. İslam ve demokrasi arasındaki ilişkinin İslamcı ideolojiyi benimsemiş İran, Malezya ve Suudi Arabistan gibi ülkelerin tevhid anlayışına göre şekillendiği ve tevhid anlayışının siyasi partilere ilişkin düzenlemeler üzerinde doğrudan etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler

Demokrasi, Din, İdeoloji, İslam, İslamcılık, Siyasi Partiler, İran, Malezya, Suudi Arabistan

ABSTRACT

The nature of the relationship between religion and state is a controversial issue that attracts the attention of both political scientists and clergy for a long time. In the first quarter of the 21st century, this ancient debate is revitalized especially in the Islamic world by the influence of the September 11 attacks and the Arab Spring. Islamism and democracy are at the focal points of the debate. What is the relationship between the concept of democracy and Islam? The prerequisite for examining the function of political parties in countries that adopted the Islamist ideology is to find a meaningful answer to this question. The aim of this article is to define Islamism, to explain the types and general principles of Islamism in an unbiased manner, to identify the relationship between Islam and democracy, and then to give information about the regulations on political parties at three countries adopting Islamist ideology: Iran, Malaysia, and Saudi Arabia. As a result, it has been determined that Islamism is a modern ideology which ideological roots spread to Islam. And it has been determined that Islamism argues that the ideal order will be achieved by shaping the existing distorted orders only according to the principles of Islam. The relationship between Islam and democracy has been shaped by the tawhid understanding of countries such as Iran, Malaysia, and Saudi Arabia, which have adopted the Islamist ideology, and the understanding of tawhid has a direct impact on the regimes concerning political parties.

Keywords

Democracy, Religion, Ideology, Islam, Islamism, Political Parties, Iran, Malaysia, Saudi Arabia